

Tadeusz Rudnicki
Instytut Logistyki i Magazynowania – GS1 Polska

Upstream — obszar niewykorzystanych możliwości

Producenci dóbr konsumpcyjnych i przemysłowych w współpracy ze swoimi kontrahentami wykorzystują najczęściej zróżnicowane, samodzielnie zdefiniowane i utworzone procesy, procedury i rozwiązania techniczne, mające wspierać obsługę zakupów oraz sprzedaży. Wykorzystują w tym celu różne metody wymiany informacji (na przykład e-mail, sieci typu extranet, EDI, różne oznaczenia identyfikacyjne, nośniki tych oznaczeń itp.), a także rozwiązania własne, ustalone osobno z każdym z kontrahentów (zazwyczaj specyficzne dla posiadanych systemów informatycznych). W ogólnym obrazie sceny biznesowej współpracy przedsiębiorstw oraz w skali każdego z nich, sytuację można opisać następująco:

- podobne procesy biznesowe współpracujących przedsiębiorstw realizowane są często w odmienny, nieefektywny sposób, nie wynikający na przykład z chęci osiągnięcia przewagi konkurencyjnej
- procesy wymiany i przetwarzania informacji w procesach współpracy realizowane są lokalnie, również w odmienny, niż u partnera, sposób
- technologie wymiany informacji są zróżnicowane, najczęściej niekompatybilne z technologią partnera handlowego
- wdrożone rozwiązania mają charakter lokalny, nie są rozwiązaniami zgodnymi ze standardami opracowanymi do tego celu
- lokalnie wdrożone rozwiązania nie są skalowalne – nie można ich rozszerzyć na współpracę z innymi partnerami biznesowymi bez kosztownych uzgodnień i zmian w posiadanej infrastrukturze informatycznej.

Sytuacja taka jest szczególnie widoczna w obszarze współpracy pomiędzy producentami i ich dostawcami, określanym jako obszar typu *upstream* (w odróżnieniu od obszaru *downstream* – obejmującego współpracę producenta z jego odbiorcami).

Jak lepiej i taniej współpracować w zaopatrzeniu

Kilka lat temu (2003) grupa producentów dóbr konsumpcyjnych oraz ich dostawców postanowiła opracować wspólne zasady integracji łańcuchów dostaw między producentami i ich dostawcami, niewymagających inicjowania kosztownych i czasochłonnych projektów informatycznych osobno z każdym z partnerów. Grupa ta rozpoczęła opracowywanie modelu współpracy w obszarze *upstream*, oferującego zbiór uzgodnionych modeli (scenariuszy) przebiegu procesów biznesowych oraz przepływu informacji wspieranej przez elektroniczne komunikaty (wykorzystujących standardy GS1), umożliwiających utworzenie i utrzymanie integracji współpracujących przedsiębiorstw.

Organizacja GS1 znacząco wspiera implementację tych rozwiązań, zajmując się między innymi: powiązaniem standardów identyfikacyjnych GS1 z komunikacją elektroniczną,

wspieraniem wdrożeń modelu *upstream* oraz rozwoju metod wdrażania komunikatów elektronicznych. Obecnie to rozwiązanie jest oferowane przedsiębiorstwom w wielu krajach, w których są obecne jej przedstawicielstwa (148 państw). Największy dorobek i efekty wdrożeń odnotowano w Australii, Danii, Francji, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemczech oraz w USA.

Upstream – korzyści dla przedsiębiorstw

Na podstawie wyników wdrożeń w przedsiębiorstwach z grupy największych producentów dóbr konsumpcyjnych i ich dostawców, sygnalizowane przez te firmy korzyści wynikające z wdrożenia ustandaryzowanych rozwiązań są następujące:

1. Szybsza integracja z nowymi partnerami (dostawcami) – redukcja czasu o 75%
2. Obniżenie kosztów IT:
  - w fazie integracji: zmniejszone koszty wdrożenia i szkolenia personelu biznesowego oraz IT
  - w fazie eksploatacji: koszty współpracy obniżone dzięki eliminacji wielu niestandardowych procedur i interfejsów współpracy elektronicznej
3. Poszerzenie zakresu współpracy producentów z dostawcami: zwiększony wskaźnik zwrotu z inwestycji (ROI) dzięki zdolności do rozszerzania standardowej współpracy z wieloma nowymi partnerami biznesowymi.

GS1 Polska jako organizacja członkowska GS1 bierze udział w międzynarodowych pracach nad rozwojem modelu *upstream*, przede wszystkim jednak realizuje działania w ramach popularyzacji i implementacji tego rozwiązania w Polsce, zgodnie z wytycznymi oraz dobrymi praktykami wypracowanymi globalnie.

Bezpłatne usługi doradcze dla przedsiębiorstw

Instytut Logistyki i Magazynowania oferuje Państwu swoje bezpłatne usługi doradcze w obszarze elektronicznej wymiany danych (EDI) oraz zaawansowanych systemów wsparcia współpracy w łańcuchach dostaw (EDI plus etykiety logistyczne z zastosowaniem identyfikatorów GS1). W ramach planowanych działań przewidywane są dwa typy usług:

1) przeprowadzenie Audytu Technologicznego (AT) polegającego na ocenie potencjału i potrzeb technologicznych przedsiębiorcy, możliwości i potrzeb w zakresie rozwoju wytwarzanych produktów lub usług, w tym w szczególności w obszarach objętych programem GS1 Upstream Integration przeprowadzenie procesu Transferu Technologii (TT) obejmującego w szczególności:

- analizę, modelowanie lub korektę procesów biznesowej współpracy producenta z dostawcą zgodnie z zasadami GS1

- doradztwo przy wdrożeniu procesów według wytycznych GS1
- wsparcie i doradztwo przy zakupie niezbędnych rozwiązań technologicznych.

Obie usługi mogą być świadczone niezależnie od siebie lub jako usługi połączone. Usługi świadczone będą nieodpłatnie, jednakże warunkiem ich otrzymania jest podpisanie przez przedsiębiorcę zaświadczenia o otrzymanej pomocy *de minimis*, wystawionego przez ILiM. Dodatkowo warunkiem koniecznym wykonania usługi transferu technologii (TT) będzie realizacja transferu (zakup lub wdrożenia własnej) nowej technologii u przedsiębiorcy. Maksymalne wartości świadczonych usług wynoszą: dla usługi audytu technologicznego (AT) – 3 500 zł.; dla usługi transferu technologii (TT) – 35 000 zł. Działania ILiM są realizowane w ramach projektu systemowego „Rozwój usług doradczych o charakterze proinnowacyjnym świadczonych przez ośrodki KSI”, organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w latach 2009 – 2011.

Pierwsze bezpłatne usługi doradcze w Polsce

Bezpłatne usługi doradcze ILiM, świadczone w ramach projektu systemowego PARP, dotyczą różnych dziedzin działalności gospodarczej. Ich wspólnym mianownikiem jest doradztwo między innymi w dziedzinie elektronicznej wymiany danych (EDI), współpracy przedsiębiorstw w łańcuchach dostaw z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (w tym: współpracy na zasadach określonych przez GS1, wdrażania standardów GS1

na rzecz poprawy procesów logistycznych oraz bezpieczeństwa pacjenta w służbie zdrowia, systemów śledzenia towarów w dostawach żywności i farmacji – traceability).

Pierwsze umowy na świadczenie bezpłatnych usług ILiM w obszarze współpracy przedsiębiorstw według zasad GS1 w 2009 roku zostały zawarte z dwoma przedsiębiorstwami. Usługa Audytu Technologicznego została zawarta we wrześniu 2009 roku z firmą Farm Frites Poland SA w Lęborku, jedną z najnowocześniejszych wytwórni frytek w Europie. Obejmuje między innymi analizę procesów przedsiębiorstwa we współpracy z kontrahentami i ocenę bieżącej zdolności do realizacji procesów współpracy zgodnie z zasadami określonymi przez GS1. Wynikiem końcowym Audytu jest opracowanie zawierające rekomendację działań korekcyjnych w zakresie badanych procesów oraz wytyczne w zakresie wdrożenia procesów i technologii realizujących zasady współpracy handlowej według wskazanych w programie modeli. Kolejna usługa, zrealizowana przez ILiM w 2009 roku, dotyczy Transferu Technologii. Usługa świadczona na rzecz Zakładu Tworzyw Sztucznych POLI w Inowrocławiu przewiduje wykonanie: szczegółowej analizy procesu współpracy dostawcy z odbiorcą, rekomendację rozwiązań i specyfikację wymagań technicznych zgodnych z GS1, rekomendację ewentualnych zmian w systemie informatycznym, wsparcie negocjacji z partnerami handlowymi w zakresie wdrożenia współpracy opartej na standardach globalnych, opracowanie projektu technicznego wdrożenia planowanych rozwiązań logistycznych w magazynach, produkcji oraz dystrybucji ZTS POLI, wdrożenie lub wsparcie wdrożenia projektowanych technologii.